

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 23/07/2025

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 141: Oan gia nên giải không nên kết

Chúng ta sống trong thế gian, mỗi ngày từ sáng đến chiều, khởi tâm động niệm, hành động tạo tác tuy không cố tình nhưng có thể vô ý đã gây oán thù với người. Việc hiểu nhầm ở thế gian nhiều vô số kể, không thể tính hết được. Do đó, chúng ta phải rất cẩn trọng trong mọi hành động việc làm, đừng để người ta hiểu lầm, rồi người ta mang tâm thù hận. Một khi họ có tâm thù hận là chúng ta đã oán kết với họ và những ý niệm đó nhanh chóng sẽ biến thành hành động.

Những việc làm của chúng ta, tuy không cố tình, nhưng có thể sẽ dẫn đến sự đổ ky, chướng ngại. Có người nói họ không giận, không để bụng điều gì nhưng họ lại ghi nhớ trong lòng, chỉ cần có cơ hội là những ý niệm oán thù trong quá khứ sẽ hiện lên và cho dù có khéo léo đến mấy thì vẫn là gây khó khăn, gây chướng ngại cho người. Chỉ cần chúng ta không đồng tình hay không ủng hộ họ là đã gây chướng ngại cho người.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta đối với tất cả chúng sanh không nên có ý niệm tổn hại. Chúng ta cũng không nên có ý niệm này đối với oan gia trái chủ của mình. Vì sao vậy? Oan oan tương báo không bao giờ kết thúc. Cho nên phải hết sức dụng tâm, oan gia nên giải không nên kết. Không nên kết oán thù với người! Vậy làm sao để hóa giải oán thù? Ngoài việc bao dung, nhẫn nhục đối với oan gia còn phải nên quan tâm đến họ, thương yêu họ, giúp đỡ họ.”***

Rất khó tránh việc khởi ý niệm tổn hại người đặc biệt là khi người ta đã gây nên lỗi lầm làm chúng ta đau khổ. Tuy khó là thế nhưng phải cố gắng thay đổi ý niệm vì nếu không thay đổi sẽ oan oan tương báo, không có hồi kết. Anh hại tôi, tôi hại lại anh rồi anh lại hại tôi, tôi lại hại anh, cứ thế mà lây rây. Chúng sanh trong vòng sanh tử nhiều đời nhiều kiếp cứ luân quần như vậy, đây chính là oan oan tương báo. Người xưa từng nói: ***“Người chết làm dê, dê chết làm người”*** là vậy.

Hòa Thượng dạy cách hóa giải oán kết là ngoài việc bao dung, nhẫn nhục đối với oan gia còn phải nên quan tâm đến họ, thương yêu họ, giúp đỡ họ. Nếu chúng ta ý thế cậy quyền ức hiếp thì oan gia kết sẽ càng sâu. Chúng ta may mắn là đã học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền nên sẽ học theo sự bao dung, sự nhẫn nhục, sự quan tâm và sự giúp đỡ của Phật đối với tất cả chúng sanh trong tận cùng hư không khắp pháp giới.

Nói đến đây, tôi nhớ một câu trong Tịnh Độ là: ***“Nghiep tận tình không, ta về nơi ấy”***. Muốn về được thế giới Tây Phương Cực Lạc thì nghiệp phải tận, tình phải không.

Tình là tình chấp, chính là sự chấp trước, sự dính mắc của chúng ta. Hòa Thượng cũng nói: *“Phật Bồ Tát vô địch nhân”* – Tức là các Ngài không có người đối đầu, không có kẻ thù. Nếu chúng ta có kẻ thù, có đối đầu với người thì con đường vượt thoát sanh tử của chúng ta có chướng ngại.

Hòa Thượng nói: ***“Con người luôn là có cảm tình. Người khác ác ý với ta, ta dùng thiện ý với họ, lâu ngày dài tháng, họ nhất định sẽ bị cảm hóa. Ngược lại, cũng là như vậy. Nếu ta dùng ác ý với người khác nhưng họ lại dùng thiện ý với ta, thời gian lâu dần, tự mình sẽ cảm thấy hổ thẹn và cũng sẽ sám hối, cải lỗi. Tôi học Phật rất là thuận lợi. Chỗ này nơi nhà Phật gọi là gì? Là thiện căn trong đời quá khứ.”***

Mỗi chúng ta có một nhân duyên học Phật đặc thù. Có người thì khổ sở, đi không biết bao nhiêu vòng mới tìm được chánh pháp. Còn bản thân tôi ban đầu không may mắn nhưng về sau thì rất may mắn. Tôi phát tâm từ rất sớm nhưng lại không gặp được thiện hữu tri thức, không gặp được người làm ra tấm gương. Tuy nhiên đến khi gặp được bộ đĩa giảng pháp của Hòa Thượng, tôi đã hết lòng hết sức phiên dịch. Đây là một nhân duyên lớn. Tuy nhiên, nếu tôi không biết trân trọng mà vẫn chạy đông tây nam bắc thì chắc tôi cũng chẳng được gì. May nhờ nhân duyên tốt này mà tôi biết trân trọng nên không phải đi qua con đường oan uổng.

Còn người khác, con đường đến với Phật của họ phải trải qua nhiều con đường oan uổng, họ thậm chí còn bị gạt tiền, gạt tình. Tất cả đều có nguyên nhân! Đó là phát tâm học Phật nhưng không khởi từ tâm chân thành. Người học Phật khởi từ tâm chân thành thì không bao giờ bị gạt, không bao giờ phải đi qua đường vòng, đường oan uổng. Người muốn chân thật học Phật, chân thật muốn thay đổi, muốn làm mới, muốn cầu giải thoát sẽ được long thiên hộ pháp giúp cho họ, Phật Bồ Tát cũng sẽ đến giúp. Cho nên nhà Phật có câu: *“Chí thành cảm thông”* – trên cảm thông đến Chư Phật, dưới cảm thông đến thiện hữu tri thức.

Người thường kêu ca rằng họ không gặp được thiện hữu tri thức, không gặp được người tốt, không gặp được Thầy tốt, bạn lành thì phải quán chiếu lại là bản thân mình có phải là người tốt hay không? Thầy tốt, bạn lành ở chính nơi mình. Tôi chưa từng gặp trực diện Hòa Thượng Tịnh Không để nghe Ngài nói lời nào, tôi chỉ có thể nhìn Ngài từ phía xa xa, thế nhưng, bây giờ người ta bảo tôi là học trò của Ngài và muốn tôi nói về công hạnh của Hòa Thượng Tịnh Không. Ban đầu, tôi từ chối vì tôi nghĩ rằng tôi làm còn chưa tốt.

Nếu đã làm tốt thì tôi mới thể hội được sâu sắc của cả cuộc đời hoằng pháp của Ngài, từ đó, lời nói của Ngài mới có lực mạnh mẽ. Người thật làm, làm thành công thì lời nói mới có lực. Nếu làm chưa tốt thì lời nói không có lực và người nghe sẽ không nghe bằng cảm xúc, bằng sự ngưỡng mộ. Người biết nghe và làm theo công hạnh của Ngài mới có lợi ích, chỉ biết nghe nhưng không làm theo thì chẳng ích lợi gì.

Có người hỏi Hòa Thượng: “Sao pháp duyên của Ngài quá rộng lớn còn chúng tôi có pháp duyên rất ít?” Duyên ở đây là duyên tiếp cận chúng sanh. Khi Hòa Thượng còn khỏe, Phật tử các nước đều mời Ngài và Ngài cũng đã đến. Trả lời câu hỏi này Ngài nói rằng phải kết pháp duyên với chúng sanh, nơi nơi phải tặng quà. Quả thật, Ngài đến nơi nào, Ngài đem pháp duyên đến nơi đó rất thù thắng. Mọi tài lợi người ta dâng lên Ngài đều được Ngài cúng dường cho nơi sở tại, Ngài không mang đi một đồng. Đây chính là pháp duyên.

Còn nếu đến đâu chúng ta đều mang tài lợi nơi đó đi thì lần sau người ta sẽ không mời mình. Nếu mình đến, chẳng những mình mang đến phong khí của sự hưng thịnh, của tài lộc thì nơi nào cũng muốn mời mình đến. Cho nên thiện căn phước đức trong đời quá khứ rất quan trọng nhưng nếu thiện căn phước đức đã cạn, thì ngay đời này, phải nỗ lực kết thiện duyên, kết pháp duyên với tất cả chúng sanh. Hòa Thượng nói chỉ cần cứ nơi nơi đều tặng quà, không phân biệt đối đãi mà đều bình đẳng, quà nhiều mọi người sẽ thích. Như vậy sẽ kết được thiện duyên!

Hòa Thượng từng nói Ngài không có phước đức nên lúc nhỏ bán hàn, học hành không tới đâu. Bản thân tôi, lúc nhỏ cũng khổ cực, phước đức không lớn nên tuổi thơ đầy khó khăn. Tuy nhiên, từ ngày học pháp Hòa Thượng, tôi tích cực tu Bồ thí, kết thiện duyên, kết pháp duyên. Những năm chúng ta tổ chức Lễ Tri ân, nếu có tên tôi chủ trì buổi lễ thì cũng thu hút được đông mọi người tham dự. Vì sao vậy? Vì tôi đã kết thiện duyên và pháp duyên với họ rồi. Tôi tuy không biết họ, họ không biết tôi nhưng khi họ lên mạng nghe bài giảng của Hòa Thượng, sau cùng có nhắc đến Vọng Tây Cư sĩ cần dịch tức là tôi đã kết pháp duyên với họ, họ có một chút cảm tình.

Tôi đi khắp miền Nam Bắc chia sẻ Phật pháp, đến đâu tôi cũng mang quà đến tặng. Có khi là áo phong in chữ A Di Đà Phật, có khi là xôi chuối niệm Phật. Cho nên tích cực kết thiện duyên với chúng sanh đều không bao giờ là muộn, nơi nơi chốn chốn đều có thể làm được. Chỉ cần chúng ta dụng tâm, lưu tâm mà làm thì đều có cơ hội kết thiện duyên, kết pháp duyên với chúng sanh. Chúng ta lâu nay quen với sự lơ là qua loa, hư tình giả ý, không thật tâm để làm. Nếu thật tâm mà làm thì trên sẽ cảm thông đến Chư Phật, dưới cảm thông đến tất cả chúng sanh. Từ hữu hình đến vô hình đều cảm động. Một khi đã cảm động thì mọi người sẽ giúp mình bằng tâm chân thành.

Có người cũng hỏi tôi vì sao có những người đi theo Thầy làm việc nhiệt tâm vậy? Đơn giản vì họ thấy tôi làm thật! Có nhưng việc tôi làm, tôi lấy cả mạng của tôi để đặt cược. Tôi không vì một chút bệnh khổ mà lại ngừng làm việc tốt cho chúng sanh, cho mọi người. Bệnh khổ của tôi, tôi gác qua đó! Tôi vẫn nói vui khi có người hỏi tôi có khỏe không rằng: “*Khi nào rảnh thì tôi mới bệnh!*” Câu nói này không phải không có ý đâu. Là bệnh đang rất nhiều nhưng không rảnh để bệnh, phải lo làm việc trước đã, làm xong thì mới bệnh.

Cho nên có người miệng nói là thật làm nhưng làm lại không thật nên việc làm luôn bị chướng ngại khó khăn, việc làm luôn chẳng có ai ủng hộ, chẳng có ai hưởng ứng. Cả một mùa hè vừa qua, chúng ta tổ chức rất nhiều trại hè, tôi có thể tham dự hoặc không nhưng tôi đều theo dõi từng chi tiết, đều chân thật quan tâm một cách cẩn trọng đối với những việc làm lợi ích cho cộng đồng, cho xã hội.

Đây mới là chân thật quan tâm, chân thật thương yêu, chân thật giúp đỡ. Hòa Thượng cũng dạy chúng ta đối với oan gia trái chủ ngoài việc bao dung, nhẫn nhục, cần phải quan tâm đến họ, thương yêu họ, giúp đỡ họ thì mới làm cho họ cảm động. Chúng ta thật tâm như vậy thì oan gia trái chủ vẫn đang trực chờ ở bên cạnh chúng ta nhưng không phải báo thù hay hại chết chúng ta mà là tìm cách ủng hộ và thành toàn cho chúng ta. Họ không còn làm oan gia trái chủ của chúng ta nữa mà trở thành hộ pháp gia, cùng làm việc với chúng ta. Lúc này, nếu họ tìm cách hãm hại chúng ta thì họ không được lợi ích gì. Còn nếu họ hại chết chúng ta, họ sẽ kết oán với rất nhiều người nên họ không dám. Hòa Thượng đã nói rất nhiều lần về sự thật này để chúng ta tin tưởng.

Cho nên trong khởi tâm động niệm, chúng ta không khởi phân biệt chấp trước, việc tốt cần làm nên làm, việc nào đến trước làm trước, việc nào đến sau làm sau nhưng tất cả phải dụng tâm chân thành mà làm. Oan gia trái chủ nhìn thấy rất rõ tâm mình có chân thành không hay là ảo danh ảo vọng! Người làm chưa được gì đã ảo danh ảo vọng, họ cũng nhìn thấy. Họ không hề hoan hỷ mà còn sanh phiền não! Người như vậy bản thân mỗi chúng ta còn thấy chướng mắt, vậy thì, oan gia trái chủ cũng vậy thôi.

Nếu chúng ta thật làm, mọi khởi tâm động niệm và hành động tạo tác thực sự mang lại lợi ích cho chúng sanh thì họ rất hoan hỷ. Chẳng những họ không có oán thù khi đã kết oán với mình mà họ còn biết ơn nhân duyên, dù là nghịch duyên, vì nhờ nhân duyên này mà họ được nương nhờ, được tiếp cận Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền. Cho nên khi đến với nhau bằng thuận duyên hay nghịch duyên cũng đều tốt cả.

Oan gia trái chủ đang bao vây chúng ta, họ thấy mình ngày ngày niệm Phật, ngày ngày tu hành, ngày ngày làm việc thiện, tích cực làm lợi ích cho chúng sanh, họ cũng hoan hỷ mà cùng phát tâm tu hành. Đạo lý là như vậy, nhờ kết oán với chúng ta mà họ đi theo, nay thấy chúng ta tu hành, họ cũng sanh tâm hoan hỷ. Người không thật làm thì sẽ khiến họ sanh tâm phiền não, thù hận chồng thêm thù hận, chắc chắn chúng ta sẽ bị chướng ngại nhiều.

Cho nên chúng ta không chỉ bao dung, nhẫn nại, quan tâm, yêu thương và giúp đỡ oan gia trái chủ mà còn cư xử như vậy đối với tất cả chúng sanh. Làm được như thế, oan gia trái chủ mới chân thật bị cảm động, bị cảm hóa. Hòa Thượng nói: ***“Tôi cũng là một người bị cảm hóa, được cảm hóa.”*** Lúc đi học ở Nam Kinh, có một người bạn mà Ngài đã dùng mọi cách để hạ nhục người ta, đến mức lúc vẽ tranh thì người khác vẽ tĩnh vật, còn Ngài vẽ người bạn đó ra hình động vật.

Tuy nhiên, Hòa Thượng cho biết anh chàng đó một mực từ ái, một mực hài hòa và đặc biệt phía sau lưng lúc nào cũng tán thán cho nên Ngài khẳng định: ***“Tôi là người bị cảm hóa. Tôi thấy người ta làm phiền lòng người khác, người ta dễ dàng nhận lỗi, còn tôi thì ba tháng, tôi mới có thể giảng rõ hết được”***. Hòa Thượng nói lời nói này để nhắc nhở chúng ta đây! Chúng ta có thể dễ dàng thấy lỗi, biết lỗi, nhận lỗi hay không? Hay là có lỗi mà không nhận lỗi?

Hòa Thượng nói: ***“Con người mà không thể nhẫn chịu thì phiền não này rất nặng. Đây là đại chương ngại!”*** Trong Kinh Kim Cang cũng đề cập đến sự nhẫn nại. Nhẫn là gì? Là chịu thương chịu khó, chịu nỗ lực vươn lên, vượt qua tập khí xấu ác của chính mình. Mọi người cũng thấy, tôi di chuyển rất nhiều nơi, nhưng tôi vẫn duy trì đều đặn thời gian thức giấc, lên lớp, lễ lạy Phật. Đây chính là mình phải biết vượt lên cái khó khăn của chính mình. Việc đơn giản như vậy mà còn không vượt qua được thì khi đối diện bệnh khổ, lúc lâm chung còn khó khăn rất nhiều lần, vậy làm sao chúng ta có thể vượt qua được.

Cho nên hằng ngày chúng ta chịu khó vượt qua là để rèn luyện chính mình cũng giống như là trong quân ngũ, được rèn trong thao trường. Hằng ngày ở trong thao trường và khi đối diện sanh tử thì đó là chiến trường. Hằng ngày thao trường không đổ mồ hôi, tức không chịu khó, khổ. Thao trường không đổ mồ hôi thì chiến trường sẽ đổ máu. Hằng ngày những khó khăn nho nhỏ mà không thể vượt qua, vậy đến khi gặp khó khăn lớn, vậy bằng cách gì để chúng ta vượt qua!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!